

خونریزی گوارشی چیست؟

خونریزی گوارشی (GI Bleeding) به خروج خون از هر نقطه ای از دستگاه گوارش (دهان تا مقعد) گفته می شود. این خونریزی ممکن است:

- خفیف یا شدید باشد.
- به صورت آشکار (قابل دیدن) یا پنهان (در آزمایش مشخص شود) باشد.
- از قسمت های فوقانی (مری، معده، دوازدهه) یا تحتانی (روده بزرگ، راست روده، مقعد) منشأ بگیرد.

علائم شایع:

- مدفوع سیاه و قیری شکل (ملنا)
- استفراغ خونی یا شبیه تفاله قهوه
- ضعف، سرگیجه، بی حالی
- تپش قلب، رنگ پریدگی، افت فشار خون
- درد شکمی یا نفخ
- در موارد شدید: بیهوشی، شوک

توجه: حتی خونریزی خفیف و بدون علامت هم می تواند خطرناک باشد، مخصوصا در بیماران سالمند، قلبی، کلیوی یا با مشکلات زمینه ای

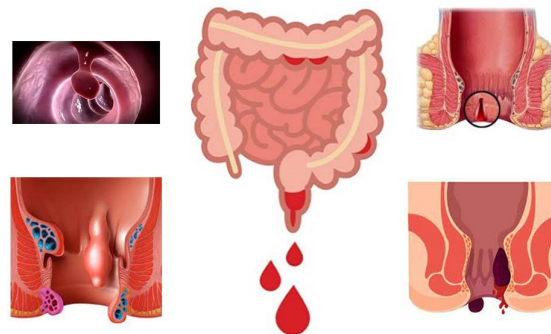
علل شایع خونریزی گوارشی

قسمت فوقانی:

- زخم معده و دوازدهه: شایعترین علت، به ویژه در افراد مصرف کننده داروهای ضد التهاب و سیگار
- گاستریت و ازوفازیت: التهاب مخاط معده یا مری
- واریس مری: در بیماران مبتلا به سیروز کبدی
- سندروم مالوری- ویس: پارگی مری ناشی از استفراغ شدید
- تومورها (خوش خیم یا بدخیم)

قسمت تحتانی:

- بواسیر یا شقاق مقعدی
- دیورتیکول روده بزرگ
- بیماری های التهابی روده (کرون، کولیت اولسرز)
- پولیپ یا سرطان روده بزرگ
- ایسکیمی روده (کاهش خونرسانی به روده ها)



درمان:

- تزریق خون و مایعات جایگزین
- داروهای کاهش دهنده اسید معده (مانند پنتوپرازول)
- داروهای وازوپرسور (مثل سوماتواستاتین) برای واریس مری
- انجام مداخله آندوسکوپی
- در موارد شدید: عمل جراحی یا آمبولیزاسیون عروق

توصیه های تغذیه ای پس از کنترل خونریزی:

- مصرف غذاهای سبک، کم نمک و کم چرب
- پرهیز از غذاهای سفت، سرخ شده، ادویه دار و خیلی گرم یا سرد
- پرهیز از نوشیدنی های گازدار، قهوه، چای پررنگ و الکل
- وعده های کوچک و متعدد غذایی
- اجتناب از سیگار و مصرف خودسرانه داروها
- نوشیدن آب کافی، ترجیحا در بین وعده ها





دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی آذربایجان غربی



خونریزی گوارشی

واحد آموزش

سلامت

۰۴۴- ۴۴۲۲۲۲۴۳

۱۴۰۴



چه زمانی به اورژانس مراجعه کنید:

بازگشت علائم خونریزی (مدفوع سیاه یا خونی، استفراغ خونی)

سرگیجه شدید، کاهش سطح هوشیاری

درد شکم یا تب

کاهش حجم تدرار یا تشنگی زیاد

بی قراری یا خواب آلودگی غیر عادی

در صورت نیاز فوری، به اورژانس بیمارستان مراجعه کنید یا با پزشک

معالجه خود تماس بگیرید.

سخن پایانی

با مراقبت درست و پیروی از توصیه های پزشک، می توان از عود

خونریزی جلوگیری کرد و زندگی سالم تری داشت. سلامتی شما مهم

است.

منبع:

۱. هاریسون، ویرایش بیستم، فصل مربوط به اختلالات گوارشی
۲. بروئر و سودارث
۳. UpToDate

مراقبت های پس از ترخیص

- مراجعه منظم به پزشک و پیگیری آندوسکوپی یا کولونوسکوپی بعدی
- مصرف دقیق داروها طبق تجویز پزشک
- کنترل بیماری های زمینه ای (فشارخون، کبد چرب، دیابت و...)



- اجتناب از مصرف داروهای ضد التهاب غیر استروئیدی (مثل ایبuprofen، ناپروکسن، دیکلوفناک، آسپرین، کترولاک، سلکسیب)
- داشتن رژیم غذایی مناسب و ترک دخانیات
- شناسایی و مدیریت عوامل استرس زا

